

Karanko, Kangas

10.3.2025

Tutkimus- ja innovaationeuvosto
Valtioneuvoston kanslia

Viite: VN/5937/2025

PUOLUSTUS- JA ILMAILUTEOLLISUUS PIA RY:N LAUSUNTO KANSALLISEN TKI-POLITIIKAN JA TKI-TOIMINNAN STRATEGISISTA VALINNOISTA

Vastaukset lausuntopyynnön mukaan kysymyksittäin:

1 Yleiset kysymykset

Onko valintojen valmistelussa ja tavoitteissa tunnistettu olennaiset asiat? (Kyllä/ei):
Kyllä.

Huomiot valmisteluun tai tavoitteenasetteluun?

Nähdäksemme tavoiteasetanta on oikeanlainen, mutta jaamme Teknologiateollisuus ry:n lausunnossaan esittämän huolen kasvua tukevien konkreettisten toimenpiteiden niukkuudesta. Tähän on nähdäksemme kiinnitettävä aivan erityisesti huomiota jatkovalmistelussa.

Huomiot vaikutuspolkuihin, miten näette valintojen vaikutukset?

Tältä osin strategisten valintojen luonnoksessa on olennaisena puutteena, ettei vaikutuspolkujen kuvauksessa ole tarkasteltu, miten TKI-toiminnan tulokset tukevat liiketoiminnan kasvumahdollisuuksia ja kansantalouden kasvua. Toisin sanoen luonnos ei nykyisessä muodossaan tarjoa näkymää, miten TKI-toiminnan tuloksia aiotaan hyödyntää. Tämä olisi aivan keskeistä, jotta TKI-toimintaan tehtävien merkittävien lisäpanosten vaikuttavuudesta voidaan varmistua.

Huomiot valintojen lähtökohtiin ja tunnistamiseen

Ei lausuttavaa.

2 Huomiot valinta-aihioihin: Onko aihioissa otettu huomioon oikeat näkökulmat? Mitä täydennettävää niihin on?

TKI-järjestelmä: riskinottokyvyn lisääminen ja investointien houkuttelu

Yhdymme Teknologiateollisuus ry:n lausuntoon.

Data ja datapohjainen arvonluonti

Yhdymme Teknologiateollisuus ry:n lausuntoon.

Resilienssi

Yhdymme Teknologiateollisuus ry:n lausuntoon.

Karanko, Kangas

10.3.2025

Murrosteknologiat, kaksikäyttö ja puolustus

Olemme erityisen tyytyväisiä, että strategisten valintojen luonnoksessa on tunnistettu globaalin turvallisuuspoliittisen tilanteen radikaali ja pitkäkestoinen muutos, joka aiheuttaa välttämättömiä seurauksia myös TKI-toiminnan suuntaamiseen. Nyt esitetyt strategiset valinnat osaltaan toimeenpanevat valtioneuvoston puolustuselonteossakin esiin nostettuja TKI-toiminnan vahvistamisen tarpeita.

Strategisissa valinnoissa tulisi viitata nyt lueteltujen kaksikäyttötekniikan alueiden lisäksi myös EU:n luetteloon kymmenestä kriittisestä suojattavasta teknologia-alueesta sekä NATO:n luetteloon yhdeksästä kehkeytyvästä ja murroksellisesta teknologiasta (*emerging and disruptive technologies*). Nämä ovat keskeisiä viitekehyksiä, erityisesti kansainvälisessä TKI-toiminnassa, johon kohdistuu lähivuosina joka tapauksessa merkittäviä lisäpanostuksia niin EU:n kuin NATO:n toiminnassa.

Samalla kun tämän valinta-aihion sisällä on mahdollisuus panostaa kansallisiin TKI-toimiin, esitämme keskeisimpänä uutena näkökulmana, että tämän valinta-aihion osalta otettaisiin selkeästi myös tavoitteeksi kotimaisten TKI-toimijoiden pääsy kansainvälisiin TKI-verkostoihin. Strategisten valintojen aihion toimeenpanossa tuleekin tarkasti huomioida, miten kansalliset lisäpanostukset parhaiten tukevat suomalaisten TKI-toimijoiden pääsyä kansainvälisiin yhteishankkeisiin, tapahtuivat ne sitten turvallisuustekniikan kehittämiseen liittyvissä EU-instrumenteissa, Euroopan puolustusrahastossa (*European Defence Fund, EDF*) tai NATO:n TKI-toiminnan piirissä.

Erityisesti tutkimuslaitosten ja yritysten mahdollisuudet osallistua Euroopan puolustusrahaston hankkeisiin sekä tulevilla kehyskaudella sen mahdollisten seuraajainstrumenttien hankkeisiin tulee saattaa verrokkimaiden tasolle.

Pidämme myös kriittisen tärkeänä, että valinta-aihiossa esitettyjä kansainvälisen tason tutkimus- ja teknologiainfrastruktuureja edistetään osana kansallista toiminnan tason nostoa sekä liiketoiminnan kehittämispotentiaalia tukevalla tavalla.

Terveys ja hyvinvointi

Ei lausuttavaa.

Ilmasto, ympäristö ja arktinen ulottuvuus

Ei lausuttavaa.

3 Toimeenpano ja muut huomiot

Miten valintoja tulisi toimeenpanna eri tasoilla?

Tuemme Teknologiateollisuus ry:n lausuntoa.

Vapaa sana

Ei lausuttavaa.

päsihteeri Tuija Karanko